Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на финансите	**Нормативен акт:** Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС)
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	◉ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: **Юли-Декември 2026 г.**
Лице за контакт: Мина Янкова – с.д. директор на дирекция „Данъчна политика“	**Телефон и ел. поща:** 02 9859 28 72 m.yankova@minfin.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем 1: Липса на специфично акцизно облагане на автомобилите с висока мощност и луксозен характер, което ограничава възможностите за допълнителни бюджетни приходи и за по-справедливо разпределение на данъчната тежест

Действащата нормативна уредба не осигурява възможност за прилагане на специфично акцизно облагане на новите и употребявани автомобили с висока мощност на двигателя и от луксозен характер. В резултат на това потреблението и придобиването на такива автомобили не се отчита в достатъчна степен при формирането на данъчната тежест, съобразена с характеристиките и високата им стойност.
Липсата на диференцирано облагане на автомобилите над определен праг на мощност на двигателя ограничава възможностите за допълнителни бюджетни приходи и за по-пълно прилагане на принципа на данъчна справедливост при облагането на стоки с луксозен характер.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).
Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. В тази връзка е необходимо да бъдат предприети съответните действия за приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна уредба не позволява разрешаването на посочения проблем, доколкото към настоящия момент липсва нормативна уредба.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.
Предложените промени са национални мерки.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?
Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

Проблем 2: Несъответствие между режима за регистрация на операторите на електрическа енергия по реда на чл. 57а, ал. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) и действащия режим за лицензиране на производителите на електрическа енергия по Закона за енергетиката (ЗЕ)

Действащата нормативна уредба по ЗАДС използва като основание за прилагане на режима по чл. 57а от закона, изискването за притежаване на лиценз за производство на електрическа енергия по ЗЕ. Междувременно с измененията в ЗЕ е променен прагът на общата инсталирана мощност, над който се изисква лиценз за производство на електрическа енергия – от 5 MW на 20 MW, което създава несъответствие между двата нормативни режима, когато ЗАДС продължава да препраща или да се основава на вече променен критерий от лицензионният режим по ЗЕ.

В резултат на това се създава неяснота относно приложното поле на регистрационния режим по чл. 57а от ЗАДС, както и риск от различно административно третиране на оператори, намиращи се в сходно фактическо положение. Несъответствието между двата режима може да доведе и до необходимост от последващи изменения на ЗАДС при всяка промяна на лицензионната рамка по ЗЕ, което намалява предвидимостта на нормативната уредба.

Проблемът засяга както операторите на електрическа енергия, за които възникват задължения по регистрация и доказване на съответствието с нормативните изисквания, така и за митническите органи, прилагащи режима по ЗАДС. Съществува необходимост от по-ясна нормативна връзка между изискванията по ЗАДС и лицензионния режим по ЗЕ, която да гарантира правна сигурност и предвидимост за задължените лица.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. В тази връзка е необходимо да бъдат предприети съответните действия за приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Поради това посоченият проблем не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство, тъй като е налице необходимост от въвеждане на ограничителни разпоредби.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Предложените промени са национални мерки.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

Проблем 3: Недостатъчна предвидимост на срока за реализация в търговската мрежа на акцизни стоки, облепени с бандерол, действащ до датата на въвеждане на нов образец на бандерола

Съгласно действащото законодателство образците на бандероли се утвърждават със заповед на министъра на финансите, която се обнародва в „Държавен вестник“ не по-късно от три месеца преди датата на въвеждане на новия образец на бандерол. Напрактика със заповедта се определя и срокът за реализация в търговската мрежа на акцизните стоки, облепени с бандерола, действащ до датата на въвеждане на новия образец.

Независимо от предвидения в ЗАДС ред за предварително обнародване на заповедта, определянето на конкретния срок за реализация с индивидуалния административен акт не осигурява в достатъчна степен предвидимост за икономическите оператори при дългосрочното планиране на дейността им. Конкретният срок за реализация на акцизните стоки със стария образец на бандерол не е нормативно определен като общо приложим период, а се определя при всяка промяна на образеца на бандерола със съответната заповед на министъра на финансите.

Установеният към момента подход обаче, създава затруднения за лицата, които произвеждат, внасят или въвеждат на територията на страната, държат и реализират акцизни стоки, тъй като към момента на планиране на производството, доставките и количествата на склад не е налице достатъчно предвидимост относно периода, през който стоките, облепени с действащия към момента образец на бандерол, ще могат да бъдат реализирани в търговската мрежа.

Проблемът е особено значим при акцизните стоки, които се намират в търговската мрежа и до крайната им реализация може да изтече продължителен период. При промяна на образеца на бандерола икономическите оператори трябва да съобразят наличностите си с определената дата на въвеждане на новия образец и със срока за реализация на стоките, облепени с предходния образец.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. В тази връзка е необходимо да бъдат предприети съответните действия за приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна уредба не позволява разрешаването на посочения проблем, тъй като описаните хипотези не са уредени в съществуващата правна рамка. За преодоляване на констатираните несъответствие и проблемни области, се предлагат нормативни промени, с които се цели осигуряването на предвидимост за засегнатите групи лица.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Предложените промени са национални мерки.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

Проблем 4: Необходимост от намаляване на административната тежест при документирането на движенията на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз, осъществявани изцяло на територията на страната

При извършването на определени движения на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз, които се осъществяват изцяло на територията на страната и по-специално при извеждане на енергийни продукти, предназначени за зареждане на въздухоплавателни средства, от данъчен склад, разположен отчасти или изцяло на територията на летище, икономическите оператори са подложени на административни изисквания, които в определени случаи не съответстват на спецификата и ниския относителен риск за тях.

Прилагането на общия ред за документиране и проследяване на движенията води до необходимост от извършване на допълнителни административни действия, свързани с издаване и отчитане на електронни административни документи, независимо че движението се извършва изцяло на територията на страната и може да бъде осъществявано в рамките на ясно определена инфраструктура, между идентифицирани икономически оператори и при наличие на механизми за контрол.

Това създава допълнителни разходи за време и ресурси за лицензираните складодържатели, извършващи наземно обслужване на въздухоплавателни средства, свързани с дейности по зареждане с енергийни продукти.

Проблемът се задълбочава от липсата на национална нормативна уредба посредством, която да се приложи възможността, предвидена в разпоредбата на чл. 30 от Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета от 19 декември 2019 година за определяне на общия режим на облагане с акциз, за въвеждане на ограничени и контролирани опростени процедури за движения на акцизни стоки, извършвани изцяло на територията на страната.

Проблемът има пряко отражение върху лицензираните складодържатели, които извършват услуги по наземно обслужване на въздухоплавателни средства, като същевременно създава необходимост от допълнителни административни действия и за контролните органи.

Следователно налице е необходимост от нормативно уреждане на ограничени, ясно дефинирани и контролирани опростени процедури за определени категории вътрешни движения на акцизни стоки, при които административната тежест да бъде съобразена с реалния фискален риск.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. В тази връзка е необходимо да бъдат предприети съответните действия за приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна уредба не позволява разрешаването на посочения проблем, тъй като описаните хипотези не са уредени в съществуващата правна рамка. За преодоляване на констатираните несъответствие и проблемни области, се предлагат нормативни промени, с които се цели осигуряването на предвидимост за засегнатите групи лица.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Предложените промени са национални мерки, тъй като са опционални по смисъла на европейското законодателство.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

Проблем 5: Установена е необходимост от повишаване ефективността на съществуващата нормативна уредба и механизмите за контрол върху движението, предлагането и съхранението на акцизни стоки, създаваща възможности за заобикаляне на акцизното законодателство и отклоняване от облагане с акциз

В практиката на Агенция „Митници“ са установени затруднения при проследяването и контрола на движението на акцизни стоки, свързани с необходимостта от по-ефективен обмен на информация между митническите органи и лицата, организиращи транспорта и логистиката, както и лицата, извършващи превоза на товари. Липсата на достатъчно ефективен механизъм за своевременно получаване на информация относно изпращачи, получатели, товари, транспортни документи, маршрути и други относими обстоятелства затруднява установяването и предотвратяването на нарушения, свързани с незаконното движение на акцизни стоки.

Същевременно има констатирани случаи на предлагане на акцизни стоки и отпадъци от тютюн чрез интернет, включително чрез платформи за обяви, интернет страници, електронни магазини, социални мрежи и приложения за електронни съобщения. Използването на променени или непълни наименования, изображения, символи, кодови думи и други способи затруднява идентифицирането на незаконните предложения и своевременното им ограничаване или премахване. Съществуващата уредба не осигурява във всички случаи достатъчно прецизни механизми за взаимодействие между митническите органи и операторите на съответните интернет услуги.

Практически затруднения са установени и при контрола върху съхранението на етилов алкохол (ракия), произведен в специализирани малки обекти за дестилиране за лични или семейни нужди. В определени случаи значителни количества ракия се съхраняват в обекти, свързани със стопанска дейност, като представените акцизни данъчни документи са издадени на други лица или не позволяват достатъчно ясно да се установи предназначението и основанието за държането на конкретните количества. Това създава затруднения при разграничаването на законосъобразното лично или семейно съхранение от случаите, при които обстоятелствата сочат към подготовка или извършване на нерегламентирана реализация.

В резултат на посочените затруднения съществуват възможности за незаконно движение, предлагане и съхранение на акцизни стоки, което намалява ефективността на контрола и създава риск от отклоняване от акцизно облагане. Необходимостта от усъвършенстване на нормативната уредба произтича от промените в практиките за заобикаляне на контрола и от необходимостта от по-ясни правила и по-ефективни механизми за взаимодействие, проследяване и контрол.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. В тази връзка е необходимо да бъдат предприети съответните действия за приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна уредба не позволява разрешаването на посочения проблем, тъй като описаните хипотези не са уредени в съществуващата правна рамка. За преодоляване на констатираните несъответствие и проблемни области, се предлагат нормативни промени, с които се цели осигуряването на предвидимост за засегнатите групи лица.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Предложените промени са национални мерки.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

2. Цели:

С приемането на проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове се цели следното:

Цел 1: Осигуряване на по-справедливо и ефективно данъчно облагане на автомобилите с висока мощност и луксозен характер чрез отчитане на техните характеристики и високата им стойност при формиране на данъчната тежест

Целта е да се осигури по-добро съответствие между данъчната тежест и характеристиките на автомобилите с висока мощност и луксозен характер, както и да се създаде възможност за реализиране на допълнителни приходи за държавния бюджет.

Цел 2: Прецизиране и усъвършенстване на режима за регистрация по чл. 57а от Закона за акцизите и данъчните складове спрямо операторите на електрическа енергия

Целта е насочена към прецизиране на приложното поле на режима за задължителна регистрация по чл. 57а, ал. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС), с оглед на настъпилите промени в Закона за енергетиката (ЗЕ), развитието на отношенията по производство, продажба, потребление и съхранение на електрическа енергия и необходимостта от по-ясно определяне на лицата, за които възниква задължение за регистрация.

Промените в ЗЕ, обнародвани в ДВ, бр. 11 от 2023 г., включително увеличаването на прага за производство на електрическа енергия, за което не се изисква лиценз, от 5 MW на 20 MW, налагат необходимостта от прецизиране на съответните разпоредби на ЗАДС. Съгласно чл. 39, ал. 4, т. 1 от ЗЕ не се изисква лиценз за производство на електрическа енергия от лице, притежаващо централа с обща инсталирана електрическа мощност до 20 MW, включително.

Същевременно лицата, които могат да продават електрическа енергия съгласно ЗЕ, не във всички случаи са лица, които притежават лиценз по ЗЕ, като например производителите на електрическа енергия, които не подлежат на лицензиране поради размера на инсталираната мощност, но продават произведената електрическа енергия на потребители за крайно потребление. Поради това като критерий за възникване на задължението за регистрация по реда на чл. 57а, ал. 1, т. 2 от ЗАДС следва да бъде отчетено фактическото осъществяване на съответната дейност, а не единствено наличието на лиценз за извършване на дейност.

В тази връзка, изискването на чл. 57а, ал. 2, т. 6 от ЗАДС, което предвижда представяне на документ за лиценз, регистрация или удостоверение, когато такъв се изисква по друг закон се запазва възможността изискванията, произтичащи от ЗЕ или от друг приложим нормативен акт, да бъдат съобразени в производството по регистрация по ЗАДС, без конкретните видове лицензи да е необходимо да бъдат изчерпателно изброявани в чл. 57а, ал. 1 от ЗАДС.

Предложената редакция на чл. 57а, ал. 1, т. 2 и т. 3 от закона има за цел да създаде по-ясна нормативна основание за регистрацията на лицата, които потребяват електрическа енергия или природен газ, включително когато потребяват собствено произведена електрическа енергия или собствен природен газ.

В обхвата на прецизирания режим следва да бъдат обхванати и лицата, които експлоатират съоръжения за съхранение на електрическа енергия и потребяват електрическа енергия в хода на стопанската си дейност по съхранение. Предложението е свързано с въведената с § 1, т. 61в от допълнителните разпоредби на ЗЕ дефиниция за нов участник във веригата за снабдяване с електрическа енергия, който потребява електрическа енергия в хода на стопанската си дейност по съхранение.

В тази връзка, предложената редакция има за цел да осигури нормативно основание лицата, които съхраняват електрическа енергия в обекти за съхранение с капацитет над 1 MWh, да попадат в обхвата на задължителната регистрация по чл. 57а, ал. 1, т. 3-3г от законопроекта, когато са налице предвидените в закона предпоставки.

Осъществяването на целта ще допринесе и за по-ефективното прилагане на ЗАДС от митническите органи, тъй като ще бъде налице по-ясна нормативна основа за определяне на лицата, за които се прилага съответният задължителен регистрационен режим и ще подпомогне процеса по осъществяване на ефективен контрол, като същевременно ще намали риска от административни спорове, произтичащи от неяснота или противоречиво тълкуване на приложимите разпоредби.

В тази връзка, постигането на целта не е насочено към въвеждане на нови съществени регулаторни изисквания за операторите, а към прецизиране и синхронизиране на съществуващата нормативна уредба, така че тя да отразява действащата лицензионна рамка по ЗЕ и същевременно да гарантира ефективното прилагане на режима по ЗАДС.

Цел 3: Създаване на предвидимост в процедурата по реализация в търговската мрежа на акцизни стоки, облепени с бандерол, действащ до датата на въвеждане на нов образец на бандерол, чрез определяне на нормативно регламентиран срок за реализация на акцизните стоки (тютюневи изделия и алкохолни напитки)

Основната цел е насочена към преодоляване на установения проблем, свързан с недостатъчната предвидимост на крайния срок за реализация на акцизните стоки, облепени с бандерола, действащ до датата на въвеждане на нов образец.

Действащият режим предвижда образецът на бандерола, както и срокът за реализация в търговската мрежа на акцизните стоки, облепени с бандерола, действащ до датата на въвеждане на новия образец, да се определят със заповед на министъра на финансите, която се обнародва в „Държавен вестник“ не по-късно от три месеца преди датата на въвеждане на новия образец. Независимо от това, конкретният срок за реализация се определя при всяка промяна на образеца на бандерола, което не позволява на икономическите оператори да разполагат с достатъчно предвидима нормативна уредба относно продължителността на периода за реализация на наличните количества.

Предлаганата промяна цели да създаде по-висока степен на правна сигурност и предвидимост за лицата, които произвеждат, въвеждат в страната, държат и реализират акцизни стоки, като се дава възможност да планират своевременно доставките, складовите наличности и реализацията на стоките. По този начин ще се осигури възможност за реализация на вече облепените с предходния образец акцизни стоки, без да се засяга контролът върху тяхното движение и реализация.

Регламентирането на ясен срок за реализация ще ограничи риска от натрупване на непродадени наличности, необходимост от извънредно ускоряване на продажбите, допълнителни логистични и складови разходи, обезценяване или бракуване на акцизни стоки.

Цел 4: Намаляване на административната тежест при документирането на определени движения на енергийни продукти под режим отложено плащане на акциз, осъществявани изцяло на територията на страната

Целта е да се създаде нормативна възможност за прилагане на ограничени и контролирани опростени процедури при определени движения на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз, когато движенията се осъществяват изцяло на територията на Република България.

При постигането на тази цел се предвижда да бъде намалена административната тежест за лицензираните складодържатели, извършващи дейности по наземно обслужване на въздухоплавателни средства – зареждане с енергийни продукти.

Същевременно целта е да се запази необходимото ниво на фискален и митнически контрол чрез прилагане на подходящи механизми за предварителен, текущ и последващ контрол, отчетност и проследимост на акцизните стоки.

Постигането на целта е съобразено с предоставената възможност по чл. 30 от Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета от 19 декември 2019 година за определяне на общия режим на облагане с акциз, за държавите членки да могат да установяват опростени процедури за движения на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз, които се осъществяват изцяло на тяхна територия.

Цел 5: Повишаване на ефективността на контрола върху акцизните стоки и ограничаване на възможностите за заобикаляне на акцизното законодателство чрез усъвършенстване на механизмите за обмен на информация, контрол върху онлайн предлагането и прецизиране на режима за съхранение на ракия, произведена в специализирани малки обекти за дестилиране

Целта е да се усъвършенства и прецизира нормативната уредба, регламентираща контрола върху движението, предлагането и съхранението на акцизни стоки. Предвижда се създаване на механизъм за взаимодействие и обмен на информация между митническите органи и лицата, организиращи транспорта и логистиката и извършващи превоз на товари, при наличие на определени в закона предпоставки, с оглед своевременно установяване и предотвратяване на нарушения, свързани с движението на акцизни стоки.

Ще бъде създадена възможност митническите органи да уведомяват съответните оператори, администратори или други отговорни лица за установено незаконно съдържание, с оглед своевременното му ограничаване или премахване. Едновременно с това ще се прецизира обхватът на допустимото онлайн предлагане на определени акцизни стоки, за да не се ограничава неоправдано законосъобразната електронна търговия.

Посредством прецизирането на режима за съхранение на ракия, произведена в специализирани малки обекти за дестилиране за лични или семейни нужди, ще се създадат по-ясни правила за разграничаване на законосъобразното лично или семейно съхранение от държането на такава ракия в обекти, свързани със стопанска дейност, при обстоятелства, които могат да сочат към нерегламентирана реализация. По този начин се цели създаването на ефективна нормативна рамка за превенция, установяване и ограничаване на нарушенията на акцизното законодателство, подобряване на проследимостта на акцизните стоки и ограничаване на възможностите за отклоняване от акцизно облагане.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни по проблеми 1, 2, 3, 4 и 5:

- Данъчнозадължените лица по ЗАДС:
  - лицензирани складодържатели - 20 бр.;
  - лицата, които потребяват електрическа енергия и/или природен газ – включително лица, които потребяват собствено произведена електрическа енергия или собствен

природен газ, когато са налице законовите предпоставки за регистрация. Предложените промени целят по-ясно определяне на критериите, при които потреблението води до задължение за регистрация – не може да се идентифицира конкретен брой на лицата;

- Производители на акцизни стоки;
- Вносители и лица, въвеждащи акцизни стоки от друга държава членка;
- Данъчни складодържатели и други лица, участващи в съхранението и движението на акцизни стоки;
- Дистрибутори и търговци на едро;
- Търговци на дребно;
- Лицата, които внасят и въвеждат на територията на страната леки автомобили с висока мощност;
- Лицата, които предоставят услуги по публикуване на обяви/съобщения, лицата, които предлагат акцизни стоки чрез обяви и съобщения, както и лицата, които осъществят транспорт на акцизни стоки или отпадъци от тютюн;

- Агенция „Митници“.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: Липса на специфично акцизно облагане на автомобилите с висока мощност и луксозен характер, което ограничава възможностите за допълнителни бюджетни приходи и за по-справедливо разпределение на данъчната тежест

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Вариантът предвижда да не се приемат промените, предложени с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант няма да възникнат допълнителни финансови задължения за лицата, които въвеждат или внасят на територията на страната автомобили с висока мощност.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се запази липсата на специфично акцизно облагане на автомобилите с висока мощност и луксозен характер, което ще ограничи възможностите за реализиране на допълнителни приходи за държавния бюджет и няма да допринесе за по-справедливо разпределение на данъчната тежест съобразно характеристиките и стойността на потребяваните стоки.

При този вариант ще се запази и съществуващото положение, при което високата мощност и луксозният характер на определена категория автомобили не се отчитат чрез специфичен акцизен модел на облагане.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

При Вариант 1 „Без действие“ не се очакват въздействия върху малките и средните предприятия

Административна тежест:

При Вариант 1 „Без действие“ няма да има промяна по отношение на административната тежест.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове“:

Описание: Вариантът за действие предвижда да се приеме проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, с който се въвежда акциз при въвеждането на територията на страната на леки автомобили от територията на друга държава членка или при внос на нови и употребявани автомобили с мощност на двигателя над определен праг от 250 kW.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант ще се създаде възможност за по-справедливо и ефективно данъчно облагане на автомобилите с висока мощност и луксозен характер, като при определяне на данъчната тежест ще се отчитат техните характеристики (нови или употребявани автомобили).

Въвеждането на акциз ще създаде възможност за реализиране на допълнителни приходи за държавния бюджет и ще допринесе за по-пълното прилагане на принципа на данъчна справедливост чрез по-висока данъчна тежест върху потреблението на стоки с луксозен характер.

Предвиденото диференциране на размера на акциза в зависимост от мощността на автомобила ще осигури по-пропорционално облагане на съответната категория автомобили.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Предложената мярка ще доведе до допълнителни разходи за лицата, които въвеждат или внасят автомобили на територията на страната, попадащи в обхвата на акцизното облагане. В зависимост от пазарното поведение на потребителите допълнителната данъчна тежест би могло да бъде отразена в крайната цена на автомобилите.

Възможно е да се наблюдава ограничаване на търсенето на автомобили с мощност над определения праг, както и промяна в предпочитанията на потребителите към автомобили с по-ниска мощност.

Не се очакват съществени отрицателни социални въздействия, доколкото мярката е насочена към ограничена категория лица, притежаващи автомобили с висока мощност и луксозен характер.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се очаква промените да окажат съществено влияние върху основната дейност на малките и средни предприятия.

Административна тежест:

За Агенция „Митници“ ще възникнат допълнителни дейности по администриране и контрол на новото акцизно облагане, но тези дейности ще са свързани с прилагането и контрола на нормативно установеното задължение, поради което не се очаква да доведат до значително увеличение на административната тежест.

4.2. По проблем 2: Несъответствие между режима за регистрация на операторите на електрическа енергия по реда на чл. 57а от Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) и действащия режим за лицензиране на производителите на електрическа енергия по Закона за енергетиката (ЗЕ)

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Вариантът предвижда да не се приемат промените, предложени с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант за действие не се очакват съществени положителни въздействия, свързани с идентифицирания проблем. Съществуващата нормативна уредба ще продължи да се прилага без промяна, поради което няма да бъде постигнато необходимото синхронизиране между действащите режими в акцизното законодателството и Закона за енергетиката.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант ще се запази несъответствието между режима за регистрация по реда на чл. 57а от ЗАДС и променения режим за получаване на лиценз за производство на електрическа енергия по ЗЕ, което може да създаде неяснота относно приложимостта на изискванията по регистрационния режим и да доведе до различно тълкуване и прилагане на нормативната уредба от заинтересованите лица и компетентните органи. Също така, ще се запази и необходимостта от последващо изменение на ЗАДС при промени в лицензионната рамка по ЗЕ, което ограничава и предвидимостта на нормативната уредба.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

При Вариант 1 „Без действие“ не се очаква пряко увеличаване на административната тежест за малките и средните предприятия. Независимо от това, запазването на правната несигурност може да има косвено въздействие върху предприятията, попадащи в приложното поле на режима, доколкото може да създаде допълнителни разходи и време за изясняване на приложимите изисквания за доказване на съответствието с тях.

Административна тежест:

При Вариант 1 „Без действие“ ще се запази съществуващата административна тежест, произтичаща от необходимостта за изясняване и прилагане на режима при промени в нормативната уредба по прилагане на лицензионните режими по Закона за енергетиката.

Вариант 2 „Приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове“:

Описание: Вариантът за действие предвижда приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, с който се прецизира режимът за задължителна регистрация по чл. 57а, ал. 1 от ЗАДС на лицата, осъществяващи дейности, свързани с производството, продажбата, потреблението и съхранението на електрическа енергия.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант на действие се очаква положително въздействие, свързано с повишаване на правната сигурност и предвидимостта на режима по задължителна регистрация по реда на чл. 57а от ЗАДС. С предложените изменения ще се постигне по-добро съответствие между режима по ЗАДС и действащата нормативна уредба по ЗЕ, което ще улесни прилагането на законодателството както от операторите, така и от компетентните административни органи.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват съществени отрицателни икономически, социални или екологични въздействия от предложените промени.

Предвидените законодателни изменения са насочени основно към прецизиране на съществуващия регистрационен режим и към отстраняване на нормативни неясноти, свързани с прилагането му.

За някои от лицата, които осъществяват дейности, попадащи в обхвата на чл. 57а, ал. 1 от ЗАДС, но до момента не са били ясно обхванати поради зависимостта от конкретна лицензия по ЗЕ, може да възникне необходимост от извършване на регистрация и изпълнение на свързаните с нея задължения. Това обаче представлява последица от изясняването на приложното поле на действащия режим, а не въвеждане на нова по същество икономическа дейност или съществено увеличаване на регулаторната тежест.

Предложените промени не се очаква да окажат пряко въздействие върху околната среда или върху социални права и отношения.

Предложените дейности не засягат изброените дейности в раздел 6.1., 6.2, 6.3 и 6.4 от оценката.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се очаква предложените промени да окажат съществено влияние върху основната дейност на малките и средните предприятия.

За предприятията, които попадат в приложното поле на чл. 57а, ал. 1 от ЗАДС, промените могат да доведат до по-голяма яснота относно приложимите към тях изисквания за задължителна регистрация и до намаляване на необходимостта от допълнително изясняване на приложимия режим.

В случаите, в които вследствие на прецизирането на разпоредбите бъде установено задължение за регистрация на лице, което осъществява съответната дейност, но до момента не е било обхванато от режима поради липса на конкретна лицензия по ЗЕ, за него ще възникнат административни задължения, свързани с регистрацията и спазването на изискванията на ЗАДС.

Административна тежест:

Не се очаква увеличаване на административната тежест за лицата, които и към момента попадат в приложното поле на регистрационния режим по чл. 57а, ал. 1 от ЗАДС.

Предложените промени не предвиждат въвеждане на нови административни услуги или такси, а имат за основна цел прецизиране на приложното поле на съществуващия режим.

За лицата, които вследствие на прецизирането на критериите попаднат в обхвата на задължението за регистрация, ще възникне необходимост от изпълнение на съответните административни задължения по ЗАДС. Същевременно се запазва възможността за изискване на лиценз, регистрация или удостоверение, когато такъв се изисква по друг закон, съгласно чл. 57а, ал. 2, т. 6 от ЗАДС.

В дългосрочен план се очаква предложената редакция да допринесе за намаляване на административната тежест, произтичаща от необходимостта от тълкуване на конкретни лицензионни режими по ЗЕ, както и от необходимостта от последващи изменения на ЗАДС при промени в нормативната уредба по Закона за енергетиката.

4.3. По проблем 3: Недостатъчна предвидимост на срока за реализация в търговската мрежа на акцизни стоки, облепени с бандерол, действащ до датата на въвеждане на нов образец на бандерола

Вариант 1 „Без действие“: Вариантът предвижда да не се приемат промените, предложени с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

Описание:

При този вариант ще продължи да се прилага действащият режим, при който със заповедта на министъра на финансите за утвърждаване на новия образец на бандерол се определя и срокът за

реализация в търговската мрежа на акцизните стоки, облепени с бандерола, действащ до датата на въвеждане на новия образец.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант не се очакват съществени положителни икономически или социални въздействия върху заинтересованите лица, свързани с идентифицирания проблем.

Ще се запази съществуващият механизъм за определяне на срока за реализация на акцизните стоки, облепени с предходния образец на бандерол, което позволява на компетентния орган да определя конкретния срок и датата на въвеждане на новия образец.

Същевременно този подход не осигурява предварително установена и достатъчно предвидима рамка за икономическите оператори относно продължителността на срока за реализация.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се запази идентифицираният проблем, свързан с недостатъчната предвидимост на срока за реализация в търговската мрежа на акцизните стоки, облепени с бандерола, действащ до датата на въвеждане на новия образец. Независимо, че със заповедта на министъра на финансите, която се обнародва в „Държавен вестник“ не по-късно от три месеца преди датата на въвеждане на новия образец на бандерол, конкретният срок за реализация ще продължава да се определя за всеки отделен вид акцизни стоки (тютюневи изделия или алкохолни напитки), което ще продължи да затруднява икономическите оператори при предварителното планиране на доставките, складирането и реализацията на акцизните стоки.

При недостатъчно предвидим или кратък срок за реализация съществува риск от затрудняване на дистрибуторските мрежи на доставки, независимо че наличните акцизни стоки са били облепени с бандерол, съгласно приложимите законови изисквания.

Ще се запази и необходимостта икономическите оператори да следят и съобразяват дейността си с конкретния срок, определен с всяка отделна заповед за утвърждаване на нов образец на бандерол.

По този начин няма да бъде постигната поставената цел за повишаване на правната сигурност и предвидимостта при прехода между отделните образци на бандероли.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия (МСП):

При Вариант 1 „Без действие“ се очаква отрицателно въздействие върху малките и средните предприятия, които произвеждат, внасят или въвеждат на територията на страната и реализират в търговската мрежа акцизни стоки, подлежащи на облепване с бандерол. За МСП управлението на складовите наличности и планирането на доставките са от особено значение, тъй като евентуалното натрупване на непродадени количества или необходимостта от ускорена реализация може да има относително по-значително отражение върху финансовото им състояние.

Липсата на предварително установен и предвидим срок за реализация може да увеличи риска от допълнителни разходи, свързани със складиране, логистика, връщане или преразпределение на стоки, както и от обезценяване на наличните количества.

Административна тежест:

При Вариант 1 „Без действие“ няма да настъпи формална промяна в съществуващата административна тежест. За икономическите оператори обаче ще се запази необходимостта при всяка промяна на образеца на бандерол да се запознават с издадената заповед на министъра на финансите и да адаптират вътрешните си процеси, складовото планиране и организацията на реализацията съобразно определения в нея срок.

Следователно, макар да не се въвеждат нови административни задължения, ще се запази съществуващата необходимост от допълнително административно и организационно планиране от страна на икономическите оператори.

Вариант 2 „Приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове“:

Описание: Вариантът за действие предвижда да се приеме проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, с който се създава по-ясна и предвидима нормативна рамка относно срока за реализация в търговската мрежа на акцизните стоки, облепени с бандерола, действащ до датата на въвеждане на новия образец на бандерол. Чрез нормативното регламентиране на приложимите правила за прехода между отделните образци на бандероли ще се осигури по-висока степен на предвидимост за икономическите оператори и ще се ограничат рисковете от неоправдани икономически загуби във връзка със заварените количества акцизни стоки.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
При този вариант се очаква положително икономическо въздействие върху икономическите оператори, които произвеждат, внасят и въвеждат на територията на страната акцизни стоки, за които има задължение за облепване с бандерол.
Създаването на по-ясен и предвидим режим ще позволи по-добро планиране на производството, доставките, складовите наличности и реализацията на акцизните стоки при прехода към нов образец на бандерол.
Ще се намали рискът от натрупване на непродадени количества акцизни стоки, както и от възникване на допълнителни разходи за съхранение, логистика, връщане, преразпределение, обезценяване или бракуване на стоки, които са законно облепени с бандерол, действащ до датата на въвеждане на новия образец.
Предвидимият преходен режим ще допринесе и за по-голяма стабилност на отношенията между производители, вносители, дистрибутори и търговци, като ще улесни управлението на наличностите в търговската мрежа.
В същото време промяната ще запази възможността за ефективен контрол върху акцизните стоки и няма да препятства въвеждането на нов образец на бандерол.
Предлаганият подход ще създаде по-добър баланс между защитата на фискалния интерес и необходимостта от правна сигурност и предвидимост за икономическите оператори**.**
Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват съществени отрицателни икономически, социални или екологични въздействия върху заинтересованите лица. С предлаганите промени не се създава ново задължение за заплащане на такса или друг пряк финансов разход и не водят до ограничаване на законната търговия с акцизни стоки.

Не се очаква промяната да доведе до отрицателно въздействие върху фискалния интерес, доколкото акцизните стоки продължават да бъдат обект на митнически контрол.

Предложените дейности не засягат изброените дейности в раздел 6.1., 6.2, 6.3 и 6.4 от оценката.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия (МСП):

Предложената промяна се очаква да има положително въздействие върху малките и средните предприятия, които произвеждат, въвеждат в страната, държат или реализират акцизни стоки.

Повишаването на предвидимостта на срока за реализация ще улесни МСП при планирането на складовите наличности, доставките и продажбите и ще намали риска от възникване на

допълнителни разходи вследствие на непродадени количества акцизни стоки, облепени с предходен образец на бандерол.

Не се очаква промяната да доведе до нови разходи за изпълнение на нормативни изисквания от страна на МСП.

Административна тежест: Не се очаква предложената промяна да доведе до увеличаване на административната тежест за икономическите оператори.

Напротив, чрез създаването на по-ясни и предвидими правила ще се намали необходимостта от допълнително административно и организационно планиране при всяка промяна на образеца на бандерол.

Не се въвеждат нови административни услуги, такси или допълнителни задължения за предоставяне на информация извън съществуващите изисквания.

Предвидимият режим ще позволи на икономическите оператори своевременно да адаптират своите вътрешни процеси и складови наличности към промяната на образеца на бандерол, което се очаква да има положителен ефект върху административните и организационните разходи.

4.4. По проблем 4: Необходимост от намаляване на административната тежест при документирането и проследяването на движенията на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз, осъществявани изцяло на територията на страната

Вариант 1 „Без действие“: Вариантът предвижда да не се приемат промените, предложени с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

Описание:

При този вариант ще се запази действащият ред за документиране и контрол на движенията на енергийни продукти под режим отложено плащане на акциз. По този начин ще се запази съществуващият механизъм за проследяване на движенията и контрол върху акцизните стоки.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват положителни икономически, социални или екологични въздействия, тъй като няма да бъде реализирана възможността за намаляване на административната тежест при определени вътрешни движения на акцизни стоки.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Без законодателна промяна в нормативната уредба ще се запази съществуващата административна тежест за лицензираните складодържатели при документирането на определени движения на акцизни стоки (енергийни продукти) под режим отложено плащане на акциз, извършвани изцяло на територията на страната.

Също така, ще се запази необходимостта от изпълнение на административни действия, свързани с документирането и проследяването на тези движения, включително при извеждане на енергийни продукти, предназначени за зареждане на въздухоплавателни средства, когато са изведени от данъчен склад, разположен отчасти или изцяло на територията на летище.

Това ще продължи да води до разход на време и човешки ресурс от страна на икономическите оператори и до допълнителни административни действия, без да се използва в пълна степен възможността за въвеждане на национални опростявания, предоставена от чл. 30 от Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета от 19 декември 2019 година за определяне на общия режим на облагане с акциз.

При този вариант няма да бъде постигнат търсеният баланс между ефективния фискален контрол и принципа на пропорционалност на административните изисквания спрямо характера и риска на конкретните движения.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия (МСП):

При Вариант 1 „Без действие“ не се очаква въвеждане на нови задължения за малките и средните предприятия, но ще се запази съществуващата административна тежест, свързана с изпълнението на изискванията за документиране и проследяване на движенията на акцизни стоки.

За предприятията, които извършват дейности, попадащи в обхвата на предвидените опростявания, запазването на действащия режим ще продължи да създава необходимост от отделяне на административен ресурс за изпълнение на съществуващите изисквания.

Административна тежест:

При Вариант 1 „Без действие“ няма да има промяна в съществуващата административна тежест.

Ще се запази действащият ред за документиране, отчитане и проследяване на определените движения на акцизни стоки, включително необходимостта от извършване на съответните административни действия от страна на лицензираните складодържатели.

Няма да бъде реализирана възможността за намаляване на административната тежест чрез използване на опростени процедури при определени категории вътрешни движения.

Вариант 2 „Приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове“:

Описание: Вариантът за действие предвижда да се приеме проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, с който се въвеждат ограничени и контролирани опростявания при документирането на определени операции с акцизни стоки.

Предвижда се при извеждане на енергийни продукти, предназначени за зареждане на въздухоплавателни средства, от данъчен склад, разположен отчасти или изцяло на територията на летище, лицензираният складодържател да има възможност да издава един общ регистриран акцизен данъчен документ за всички количества енергийни продукти, доставени за съответните полети през един календарен ден. Документът ще се издава в деня, следващ деня на извършване на зарежданията.

Опростената процедура ще бъде съобразена с последващ контрол с цел гарантиране на ефективна защита на фискалния интерес.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
При този вариант се очаква положително икономическо въздействие върху лицензираните складодържатели, управляващи данъчни складове на територията на летища, и върху икономическите оператори, участващи в съответните операции.
Основното положително въздействие се изразява в намаляване на административната тежест, свързана с документирането на множество сходни операции, извършени в рамките на един и същ ден. Създаването на възможност за издаване на един общ регистриран акцизен данъчен документ за всички количества енергийни продукти, предназначени за зареждане на въздухоплавателни средства доставени през съответния ден, ще бъде намален броят на документите, които следва да бъдат регистрирани от лицензираните складодържатели.
Предложеното опростяване ще улесни организацията на дейността на икономическите оператори и ще намали разходите им за спазване на нормативните изисквания, без да се променя характерът на извършваната икономическа дейност.
Положително въздействие се очаква и по отношение на ефективността на административния процес, тъй като обединяването на сходни операции в един документ ще улесни обработването и последващото проверяване на информацията от контролните органи.
Предвиденото опростяване няма да води до премахване или ограничаване на фискалния контрол. Информацията за извършените доставки и съответните количества ще бъде обобщена в

регистрирания акцизен данъчен документ, като ще се запазят изискванията за отчетност и възможностите за последващ контрол.
По този начин ще се постигне баланс между намаляването на административната тежест за бизнеса и необходимостта от ефективна защита на фискалния интерес.
Не се очакват съществени социални или екологични въздействия от предложената промяна.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очаква предложената промяна да доведе до съществени отрицателни икономически, социални или екологични въздействия върху заинтересованите лица.

Опростяването е ограничено до конкретно определени операции и не освобождава икономическите оператори от задължението за документиране и отчетност на извършените доставки.

Не се очаква намаляването на броя на издаваните документи да доведе до намаляване на ефективността на митническия контрол, тъй като информацията за извършените операции ще бъде налична и ще подлежи на съответния контрол.

Не се очаква промяната да създаде съществени допълнителни разходи за икономическите оператори или за администрацията.

Предложените промени не се очаква да окажат съществено въздействие върху околната среда или върху социални групи.

Предложените дейности не засягат изброените дейности в раздел 6.1., 6.2, 6.3 и 6.4 от оценката.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия (МСП):

Предложената промяна не засяга основната икономическа дейност на малките и средни предприятия и не въвежда нови разрешителни режими, лицензионни изисквания или други ограничения за осъществяване на тяхната дейност.

Възможността за обединяване на сходни операции, извършени в рамките на един ден, ще ограничи необходимостта от издаване на множество отделни документи и ще намали времето и ресурсите, необходими за тяхното администриране.

По този начин предложената промяна ще улесни изпълнението на задълженията предприятията, без да променя съществено условията за извършване на основната им икономическа дейност.

Административна тежест:

Предложената промяна се очаква да доведе до намаляване на административната тежест за лицензираните складодържатели, попадащи в обхвата на опростената процедура.

Намаляването на административната тежест ще се реализира чрез възможността всички сходни доставки на енергийни продукти за въздухоплавателни средства, извършени в рамките на един ден, да бъдат обобщени и документирани с един общ регистриран акцизен данъчен документ.

В резултат това ще бъде намален броят на издаваните документи и свързаните с тях задължения за съставяне, обработване, регистриране и съхраняване на документи.

Предвиденото издаване на общия документ в деня, следващ деня на извършване на зарежданията, ще създаде по-ясна и предвидима организация на процеса по документиране и ще позволи на складодържателите да обобщят извършените през предходния ден сходни операции.

Предложеното опростяване не води до премахване на задължението за отчетност, а само променя начина на изпълнение на административното задължение, като позволява няколко сходни операции да бъдат отразени в един документ. По този начин се очаква да се намалят ресурсите,

които икономическите оператори отделят за изпълнение на административните изисквания, както и рискът от допускане на грешки при издаването на множество документи за сходни операции.

Същевременно запазването на изискванията за отчетност и последващ контрол гарантира, че намаляването на административната тежест няма да бъде за сметка на ефективността на митническия контрол.

4.5. По проблем 5: Установена е необходимост от повишаване ефективността на съществуващата нормативна уредба и механизмите за контрол върху движението, предлагането и съхранението на акцизни стоки, създаваща възможности за заобикаляне на акцизното законодателство и отклоняване от облагане с акциз

Вариант 1 „Без действие“: Вариантът предвижда да не се приемат промените, предложени с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

Описание:

При този вариант не се предприемат нормативни промени по отношение на установения проблем и се запазва действащата нормативна уредба и съществуващите механизми за контрол върху движението, предлагането и съхранението на акцизни стоки. Няма да бъдат въведени допълнителни механизми за взаимодействие и обмен на информация между митническите органи и лицата, организиращи транспорта и логистиката или извършващи превоз на товари при установен риск от нарушение на акцизното законодателство. Ще се запазят и съществуващите ограничения и механизми за контрол върху предлагането на акцизни стоки и отпадъци от тютюн чрез интернет, както и действащият режим относно съхранението на ракия, произведена в специализирани малки обекти за дестилиране. В резултат на това ще се запазят установените в практиката затруднения при своевременното получаване и обмен на информация, идентифицирането и ограничаването на незаконни предложения за продажба на акцизни стоки в интернет и разграничаването на законосъобразното лично или семейно съхранение на ракия от случаите, при които обстоятелствата сочат към нерегламентирана реализация.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват съществени положителни икономически, социални или екологични въздействия в резултат на запазването на действащата нормативна уредба.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се запазят възможностите за заобикаляне на механизмите за контрол, включително чрез недостатъчно ефективен обмен на информация по веригата на транспорта и логистиката, използване на интернет за прикрито предлагане на акцизни стоки и отпадъци от тютюн и използване на документи, свързани с производството на ракия в СМОД, и съхранението на такъв алкохол в обекти, свързани със стопанска дейност. Това създава предпоставки за продължаване на незаконното движение и реализация на акцизни стоки и съответно за отклоняване от акцизно облагане. В икономически аспект това може да има отрицателно въздействие върху приходите от акциз и върху условията за равнопоставена конкуренция между законосъобразно работещите икономически оператори и лицата, осъществяващи незаконна дейност.

Специфични въздействия:

Не се очаква пряко въздействие върху основните права в резултат на самото запазване на действащата нормативна уредба. Същевременно запазването на съществуващия режим означава да не бъдат въведени допълнителни нормативни гаранции и механизми за по-ефективно установяване и предотвратяване на нарушенията на акцизното законодателство. Запазват се съществуващите механизми и ресурси за контрол, без да се създават допълнителни инструменти за повишаване на ефективността на митническия контрол.

Въздействия върху малките и средните предприятия (МСП):

При Вариант 1 „Без действие“ не се очаква пряко увеличаване на административните или финансовите задължения на МСП, тъй като не се въвеждат нови нормативни изисквания.

Същевременно се запазва съществуващата среда, при която законосъобразно работещите МСП, включително предприятията от транспортния, логистичния и търговския сектор, могат да бъдат поставени в неблагоприятно конкурентно положение спрямо лица, които заобикалят правилата за акцизно облагане. За МСП, осъществяващи електронна търговия с допустими акцизни стоки, се запазват съществуващите правила и свързаните с тях практически затруднения при разграничаването на допустимото от забраненото онлайн предлагане.

Административна тежест:

При Вариант 1 „Без действие“ не се предвижда въвеждане на допълнителна административна тежест, произтичаща от нови нормативни задължения.

Липсата на промяна може да запази съществуващите практически затруднения и разходи, свързани с установяването на приложимите правила, взаимодействието с контролните органи и доказването на обстоятелства, относими към законосъобразността на движението, предлагането или съхранението на акцизни стоки.

Вариант 2 „Приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове“:

Описание: Вариантът за действие предвижда да се приеме проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, с който се създава специален механизъм за взаимодействие и обмен на информация между митническите органи и лицата, организиращи транспорта и логистиката, както и лицата, извършващи превоза на товари. При наличие на определените в закона предпоставки ще може да се изисква информация относно изпращачи, получатели, товари, транспортни документи, маршрути и други обстоятелства, имащи значение за контрола върху движението на акцизни стоки.

Предвижда се и усъвършенстване на режима относно предлагането на акцизни стоки и отпадъци от тютюн чрез интернет. Ще бъде прецизиран обхватът на забраните по отношение на различните видове интернет услуги и ще се създаде възможност митническите органи да уведомяват съответните оператори, администратори или други отговорни лица за установени незаконни обяви и съобщения, с оглед своевременното им ограничаване или премахване. Едновременно с това ще бъде прецизиран кръгът от акцизни стоки, чието предлагане чрез електронен магазин е допустимо.

Предвижда се също прецизиране на режима за съхранение на ракия, произведена в специализирани малки обекти за дестилиране за лични или семейни нужди, с цел по-ясно разграничаване на законосъобразното съхранение от държането на такава ракия в обекти, свързани със стопанска дейност, при обстоятелства, сочещи към нерегламентирана реализация.

С предложените мерки се цели подобряване на проследимостта на акцизните стоки, повишаване на ефективността на контролната дейност и ограничаване на възможностите за отклоняване от акцизно облагане.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
Очаква се положително икономическо въздействие в резултат на повишаване на ефективността на контрола върху движението, предлагането и съхранението на акцизни стоки и ограничаване на възможностите за незаконното им реализиране.
Подобряването на обмена на информация между митническите органи и транспортния и логистичния сектор ще създаде условия за по-ефективно проследяване на движението на акцизни стоки и за по-своевременно установяване на рискови случаи.
Усъвършенстването на механизмите за контрол върху онлайн предлагането ще ограничи възможностите за използване на интернет за незаконна продажба на акцизни стоки и отпадъци от тютюн.

По-ясните правила за съхранение на ракия, произведена в СМОД, ще улеснят разграничаването на законосъобразното лично или семейно съхранение от случаите на потенциална нерегламентирана реализация.
Очаква се положително въздействие върху конкурентната среда чрез ограничаване на предимствата, които могат да получават лицата, осъществяващи дейност в нарушение на акцизното законодателство, спрямо законосъобразно работещите икономически оператори.
В резултат на ограничаването на незаконния пазар се очаква и положително въздействие върху публичните финанси чрез ограничаване на възможностите за отклоняване от акцизно облагане.
Не се очаква съществено пряко екологично въздействие от предложените мерки.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Предвиждат се допълнителни административни и организационни ангажименти за част от засегнатите лица. Транспортните и логистичните предприятия, спедиторите и превозвачите ще трябва да предоставят информация на митническите органи при наличие на предвидените в закона предпоставки. Допълнителни действия могат да бъдат необходими и от страна на операторите, администраторите и модераторите на интернет платформи, интернет страници, социални мрежи и приложения за електронни съобщения при получаване и обработване на уведомления за установено незаконно съдържание.

Не се очакват съществени отрицателни социални или екологични въздействия.

Предложените дейности не засягат изброените дейности в раздел 6.1., 6.2, 6.3 и 6.4 от оценката.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия (МСП):

Очаква се ограничено пряко въздействие върху МСП, извършващи транспортна, спедиторска, логистична или търговска дейност.

МСП, извършващи транспортни и логистични дейности, ще бъдат засегнати от необходимостта да предоставят информация на митническите органи при наличие на предвидените в закона условия, което може да доведе до допълнителни организационни разходи и необходимост от адаптиране на вътрешните процедури за съхранение и предоставяне на информация.

За МСП, извършващи законосъобразна електронна търговия с допустими акцизни стоки, прецизирането на нормативната уредба се очаква да създаде по-голяма правна яснота относно допустимото онлайн предлагане.

Очаква се промяната да доведе до положително косвено въздействие върху законосъобразно работещите МСП поради ограничаването на нелегалната конкуренция и създаването на по-равнопоставена конкурентна среда.

Административна тежест:
За транспортните, спедиторските и логистичните предприятия допълнителната тежест ще произтича основно от необходимостта за предоставяне на информация на митническите органи при наличие на нормативно определените предпоставки. Размерът и честотата на тази тежест ще зависят от броя на случаите, при които възниква задължение за взаимодействие с митническите органи, както и от обема и вида на изискваната информация.
За операторите и администраторите на интернет услуги допълнителната административна дейност ще бъде свързана с получаването, разглеждането и предприемането на действия по уведомления от митническите органи за установени незаконни обяви или съобщения.
За лицата, съхраняващи ракия в обекти, свързани със стопанска дейност, могат да възникнат допълнителни организационни действия, свързани с доказването на заплатения акциз.
Независимо от допълнителната административна тежест, очакваният ефект от по-ясната нормативна уредба и по-ефективния контрол е ограничаване на възможностите за незаконно

движение, предлагане и съхранение на акцизни стоки и повишаване на ефективността на митническия контрол.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективнос	Цел 1: „Осигуряване на по-справедливо и ефективно данъчно облагане на автомобилите с висока мощност и луксозен характер чрез отчитане на техните характеристики и високата им стойност при формиране на данъчната тежест“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1: „Осигуряване на по-справедливо и ефективно данъчно облагане на автомобилите с висока мощност и луксозен характер чрез отчитане на техните характеристики и високата им стойност при формиране на данъчната тежест“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1: „Осигуряване на по-справедливо и ефективно данъчно облагане на автомобилите с висока мощност и луксозен характер чрез отчитане на техните характеристики и високата им стойност при формиране на данъчната тежест“	ниска	висока

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.
1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:
ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;
ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;
съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

5.2. По проблем 2:

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективност	Цел 2: „Прецизиране и усъвършенстване на режима за регистрация по чл. 57а от Закона за акцизите и данъчните складове спрямо операторите на електрическа енергия и природен газ“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 2: „Прецизиране и усъвършенстване на режима за регистрация по чл. 57а от Закона за акцизите и данъчните складове спрямо операторите на електрическа енергия и природен газ“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 2: „Прецизиране и усъвършенстване на режима за регистрация по чл. 57а от Закона за акцизите и данъчните складове спрямо операторите на електрическа енергия и природен газ“	ниска	висока

** При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.*

5.3. По проблем 3:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел 3: „Създаване на предвидимост в процедурата по реализация в търговската мрежа на акцизни стоки, облепени с бандерол, действащ до датата на въвеждане на нов образец на бандерол, чрез определяне на нормативно регламентиран срок за реализация на акцизните стоки (тютюневи изделия и алкохолни напитки)“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 3: „Създаване на предвидимост в процедурата по реализация в търговската мрежа на акцизни стоки, облепени с бандерол, действащ до датата на въвеждане на нов образец на бандерол, чрез определяне на нормативно регламентиран срок за реализация на акцизните стоки (тютюневи изделия и алкохолни напитки)“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 3: „Създаване на предвидимост в процедурата по реализация в търговската мрежа на акцизни стоки, облепени с бандерол, действащ до датата на въвеждане на нов образец на бандерол, чрез определяне на нормативно регламентиран срок за реализация на акцизните стоки (тютюневи изделия и алкохолни напитки)“	ниска	висока

5.4. По проблем 4:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел 4: „Намаляване на административната тежест при документирането на определени движения на енергийни продукти под режим отложено плащане на акциз, осъществявани изцяло на територията на страната“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 4: „Намаляване на административната тежест при документирането на определени движения на енергийни продукти под режим отложено плащане на акциз, осъществявани изцяло на територията на страната“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 4: „Намаляване на административната тежест при документирането на определени движения на енергийни продукти под режим отложено плащане на акциз, осъществявани изцяло на територията на страната“	ниска	висока

** При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.*

5.5. По проблем 5:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел 5: „Повишаване на ефективността на контрола върху акцизните стоки и ограничаване на възможностите за заобикаляне на акцизното законодателство чрез усъвършенстване на механизмите за обмен на информация, контрол върху онлайн предлагането и прецизиране на режима за съхранение на ракия, произведена в специализирани малки обекти за дестилиране“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 5: „Повишаване на ефективността на контрола върху акцизните стоки и ограничаване на възможностите за заобикаляне на акцизното законодателство чрез усъвършенстване на механизмите за обмен на информация, контрол върху онлайн предлагането и прецизиране на режима за съхранение на ракия, произведена в специализирани малки обекти за дестилиране“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 5: „Повишаване на ефективността на контрола върху акцизните стоки и ограничаване на възможностите за заобикаляне на акцизното законодателство чрез усъвършенстване на механизмите за обмен на информация, контрол върху онлайн предлагането и прецизиране на режима за съхранение на ракия, произведена в специализирани малки обекти за дестилиране“	ниска	висока

** При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.*

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

◉ Ще се намали

○ Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

С предложените промени не се предвижда въвеждането на такси, поради което не са приложени конкретни разчети за тяхното образуване съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанска дейност

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……..

◉ Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

◉ Актът засяга пряко МСП

○ Актът не засяга МСП

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не се предвиждат потенциални рискове по проблем 1, 2, 3, 4 и 5.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации в съответствие с изискванията на чл. 26 от Закона за нормативните актове за срок от 30 дни.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

10. Приложения:

……..…….

11. Информационни източници:

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Мина Янкова – с.д. директор на дирекция „Данъчна политика“

Дата: 15 септември 2026 г.

X

С.Д.ДИРЕКТОР
МИНА ЯНКОВА